

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— forint
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50 —
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVUPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

Kiadóhivatal:

Főpiacz, a város
házzal szembea.

Hirdetések:

Egy hasábos petii
soronkint 5 krjával
számítottanak.

Mus ridiculus.

Debreczen, február 11.

(—s) Megszületett a mus ridiculus abból a nagyszabásu akezióból, amelyet Molnár János apátplébános néppárti elvtársai sejtethető közreműködésével b. Bánffy Dezső miniszterelnök ellen beadott bünvádi följelentéssel kezdeményezett. A bíróság a jelentést, az eljárási szabályok értelmében, mint bünvádi eljárásra alkalmatlant egyszerűen félretette.

Azt merjük állítani, hogy ez a határozat senkit sem lep meg az egész országban, még magát a följelentő Molnár János apátplébános urat sem. A döntésnek ilyen bekövetkezte előrelátható volt mindenki előtt, s mi is megmondtuk azt előre, mert abban az ügyben másként határozni nem is lehetett.

A bíróság végzésének alapos és kimerítő indokolása ugyanarra a két döntő szempontra van alapítva, amelyet mi is a följelentés hírére azonnal hangsúlyoztunk, amidőn rámutattunk arra, hogy nemesak minden józan laikus embernek éreznie kell, hogy ebben az esetben büntetendő eselekményről szó sem lehet, hanem a büntető törvénykönyv világos értelmére szerint egyáltalában fenn nem forog sem a minden büntetendő eselekményt megállapító dolus, sem pedig a levéltitok meg-

sértésének vétségét megállapító speciális kriteriumok u. m. a birtokba helyezés vagyis ily irányu akezió és a károsítási szándék.

De még ha büntethető eselekmény fenn is forgott volna, báró Bánffy Dezsőt még akkor sem lehetett volna eljárásért a bíró ítélőszéke elé állítani, mert kétségtelen, hogy a kérdéses levélügyre vonatkozólag báró Bánffy Dezső képviselő minőségében nyilatkozott a parlamentben, már pedig a parlamenti alkotmányosságnak nálunk is elfogadott sarkalatos elve szerint azért, amit az országgyűlésnek valamely tagja „mint olyan” a házban vagy a házon kívül mond vagy tesz, azért csak az országgyűlésnek ama háza által vonható felelősségre, amelyhez tartozik.

És éppen ennél az elvnel fogva, amely a törvényhozás tagjainak sérthetlenségét biztosító mentelmi jogának egyik alapítójele, s amelyet Molnár János apátplébános nyilván megsértett följelentésével, éppen ezért a panaszt a parlamentárizmus ellen intézett merényletnek minősítettük.

Ez a följelentés tehát sokkal súlyosabb beszámítás alá esik, mint a milyennek első pillanatra látszik, és pedig annál is inkább, mert annak sikertelen és ezáltalán voltát Molnár plébánosnak előre kellett látnia.

Ez az ellenzőki fegyver tehát,

amelyet a miniszterelnök személye ellen irányítottak, visszafelé sült el és jól pofonította azt, aki a kezében tartotta. Váljék egészségére!

Politikai hírek.

A katonai titkok elárulása.

Az országgyűlést megnyitó trónbeszéd felsorolván a törvényhozás közelebbi feladatait, megemlítette egyebek között, hogy „a katonai titkok megőrzése végett ilyen titkok elárulása a kémkedésnek megbüntetése iránt is előterjesztés fog tétetni.” Mint értesülünk, ez az előterjesztés immár ki van dolgozva s végső szövegezésével ez idő szerint foglalkoznak az igazságügyi és honvédelmi miniszteriumokban. A törvényjavaslatot még a tavasz folyamán a képviselőház elé terjesztik.

Külföld.

A krétai forradalom.

Diplomáciai körökben az a hír van elterjedve, hogy Törökország hadüzenetnek fogja tekinteni a görög torpedóknak György herceg parancsoksága alatt Kanea előtt megjelenését, s Thessalia felől, ahol nagyobb számú haderő van összpontosulva, katonai demonstrációval fog felelni. Párisi forrás szerint a hatalmak e tekintetben szabad kezet engednek Törökországnak. Az osztrák-magyar külügyminiszter a görög kormányt előre figyelmeztette e lépés veszélyes voltára, mely nagyon végzetessé válhatik Görögországra nézve. A harezias hírek hatása alatt az összes tőzsdéken nagy izgatottság vett erőt s a nemzetközi értékpapírok sokat estek.

T Á R C Z A.

Egy vidéki poétáról.

— Szávay Gyula újabb verskönyve. —

Boesánatot kérünk a fővárosi kritikus uraktól és kérjük őket, hogy csak hagyják meg Szávay Gyulát a vidéki poétának. Most ugyanis, hogy megjelent az ő újabb verskönyve, melylyel a fővárosi esenevész satnyuló poeta gárdából úgy válik ki, mint egy hatalmas hadvezér, mely hivatva van arra, hogy a művelt magyar közönséget újra meghódítsa a versek olvasásának, a meglepett és a nem mindennapi tehetséget elismerni kénytelen fővárosi kritikus urak kegyesen kijelentik, hogy nincs különbség fővárosi vagy vidéki poeta között és hogy ez a megkülönböztetés teljesen indokolatlan, mert nem az a fontos, hogy az író Budapesten lakik-e az Andrássy uton, vagy Görömbölyön a falu végén, hanem fontos az hogy *mit* ír.

Ezt az ugynevezett vidéki írók régen hangoztatták, de a most felfedezett igazságnak csak ritka esetekben tudtak érvényt szerezni. Nem panaszkodunk melegtetésért, mert hiszen a vidéken fejlőd-

tek nagygyá, Mikszáth Kálmán, Gárdonyi Géza, Sebők Zsigmond, Endrődy Sándor, Muray Károly, Vértesy Arnold, Somló Sándor, Sas Ede, Vértesy Gyula, Bede Jób, Várady Antal és még több ma elismert fővárosi író és a vidéken működő írók közül ma is elismertnek Békefi Antal, Tömörkény István, Petelei István, Gyulai Farkas, Milkó Izidor, Munkácsy Kálmán, Szépfaludy Ö. Ferencz, Szaboleska Mihály stb. Hanem panaszkodunk azért, hogy a mikor valami gyöngébb kaliberű atyafi követett el egy irodalmi munkát, akkor nem azt mondták egyszerűen, hogy az silány dolog, hanem kimondták e helyett rögtön a hivatottakat is sértő jelzőt, hogy „Oh szegény”, csak egy vidéki író, — s így hát nem is telik jobb tőle!

Ha tehát használták a vidéken termelt zöldegekre a gunyos „vidéki” jelzőt, hát ne vitassák azt el most egy olyan kiváló tehetségtől, a minő Szávay Gyula, kire ha már régebben külön kategóriába soroztak bennünket — méltán büszkéek lehetünk.

Nincs oka ezt a jelzőt restelleni, mert hiszen Szávay Gyula nagy ur a maga patriájában Győrött, a mennyiben a legnagyobb ur az, a ki bírja a közön-

ség szeretetét. Egyébb közhasznu tevékenységen kívül titkárja a győri kereskedelmi- és iparkamarának, szerkesztője a „Győri Hírlap”-nak, alelnöke a vidéki hírlapírók szövetségének és annyi ráháramló kötelességnek lelkiismeretes teljesítése mellett ráér a lantot is kezelni mesterileg és istenáldotta talentumát a költészet virágos mezején érvényesíteni.

Harmadik verses kötete ez már a vidéken is országos nevet és népszerűséget kivívott költőnek, — a ki szerénykedve tagadja el két első kötetének sikereit a következő prologusban:

A hogy Noé röpitgeti ki
A kémeleő galambokat,
A külvilághoz tőlem is már
A harmadik könyv látogat.

Ha ez se tér meg palmaággal
Tudjátok e mit teszek én?
— A szelelőt megint bezárom,
S tovább növesztöm a szakálom
A türés Ararát hegyén.

Az a kedélyes, közvetlen és mégis művésziileg kifejezett hang jellemzi ezt az egész verskönyvet, mely kimosolyog vidáman ebből a kis előszóból is. Szá-

ok,
gyyel
uhoz“
28-
ók,
kap-
éay-
A
ott
jes
Képes árjegyzék kívánatra ingyen.
96-0-10
er
aható,
eknél
gia).

A képviselőház ülése.

Budapest, február 11.

Perczel Dezső belügyminiszter bemutatta a bukovinai határmegállapításra vonatkozó javaslatot s aztán következett ismét a közlekedési költségvetés.

A tengerészeti szakoktatás tételénél Lukács Gyula szólott, az államvasutaknál Madarász Imre a vasuti jegyek hátán levő hirdetések miatt, Farbaky István a selmeczi vasut restaurálása, Kossuth Ferencz a déli vasut díjtételeinek leszállítása, Berzeviczy Albert pedig a törvényhatósági tanügyi kar utazási kedvezménye érdekében kérték a miniszter jóakaratu eljárását. Marjay Péter a kereskedelmi vigéczek miatt, Kossuth Ferencz a diósgyőri vasut, Pichler Győző és Visontai Soma a zálogházak, Farbaky István a szabadalmi díjak, Lukács Gyula a tengeri hajózás tételénél szólottak, az utóbbihoz Batthyány Tivadar gróf is.

Dániel Ernő báró minden egyes beszédre kimerítő részletességgel felelt s megnyugtató felvilágosításait a Ház egyhangu helyesléssel vette tudomásul. E felvilágosítások folytán Lukács Gyula az utolsó tételhez benyújtott határozati javaslatát visszavonta.

Itt a vitát megszakították s interpellációk következtek.

Perczel Dezső belügyminiszter felelt Sima interpellációjára, a melyet Vadnay Andor főispán ügyében terjesztett a Ház elé. A vizsgálat eredménye ez: Pandovits, a kinek érdekében Sima interpellált, pénztárnoka volt a városi gimnáziumnak és a községi iskolának. A pénztárt rovincsolni akarták és e rovincsolás elől vonta meg magát Pandovits Sima lakásába. A pénztári vizsgálaton, amit később nagynehezen megejtettek, kijelentették, hogy a pénzből jelentékeny rész hiányzott. A bíróság később elrendelte Pandovits ellen a vizsgálati fogságot s az előző eljárás ez által igazolódott. Sima felháborodása jogtalan, főleg miután nincs törvény, mely a képviselők házáat sikkasztók azilumává avatná.

A másik Sima-féle interpelláció abból támadt, hogy Sima tarhonya-gyára három év óta egyetlen krajczárnyi adót sem fizetett. Tehát természetesen foglalni kellett Sima tarhonya-gyárában. Azt megtette a városi többség befolyása alatt álló adókezelés, hogy

míg 43 krért és hasonló összegekért, szegény embereket háromszor árvereztek, addig Sima urnak 1000 frtot százakkal felülhaladott adójáért semmi bántódása nem volt. És e botrányos állapot daczára mégis Sima az, aki itt panaszt mer emelni.

Az általános megbotránkozásnak, amelyet Sima ur eljárása keltett, hü kifejezése volt az, hogy a választ még az ellenzék s még Sima legjobb barátai is helyeslelték és tudomásul vették.

A német tőzsdetörvény.

Debreczen, február 12.

(G. G.) A tőzsdék reformálása minden vonalon megindult; sőt a reformáló törekvések már Németországban el is érték czéljukat, január 1. óta a klericalisok és agráriusok megreformálta tőzsde — pang; ezen a példán már lehet az ugy vélt üdvös reformok hatását tanulmányozni.

A nélkül, hogy egy ilyen reformáló törekvésnek jogosultságáról és egy szándékolt reform terjedelméről és irányáról szólni akarnék, legyen szabad vázolnom a német tőzsdék jelenlegi szervezetét és működését.

A tőzsdék s azokba tartozó szervek (forgalmi pénztárak) egy felettébb széles állami ingerenciával terhelt intézmény lettek, melyek mellett egy kormány hivatalnok: biztosként működik; ennek a tényezőnek ellenőrző szerepet juttat a törvény, ő képviseli a szervezetben az eddig hiányzóknak talált morált.

A tőzsdei ügyek ellátására a kormány mellett egy 30 tagu bizottság szervezetet, fele a tőzsdék ajánlottjaiból, fele a mezőgazdaság és ipar képviselőiből a birodalmi tanács által választva. Az érdekképviselőt elve tehát keresztül van vive.

Minden tőzsdének kormány jóváhagyta rendszabálylyal kell működnie; a törvény taxative felsorolja, hogy minek kell egy ily normába felvételnie; ezek közül az árfolyamjegyzés módjának a rend-

szabály által megállapítása a leglényegesebb. A törvény szabályozza a tőzsde látogatók kérdését is, a melyekben felsorolja azokat, a kik a látogatásból kizárják; ilyenek a nők, fizetéseképtelenek, a tőzsde becsületbirósága által kizártak stb. A kizárás időleges vagy végleges.

A tőzsdéken becsületbiróságok szerveztetnek, melyeknek eljárását a törvény részletesen szabályozza; ez a második morálvédő közeg, — szintén a reformot kierőszakolt társadalmi osztályok creaturája — azzal együtt, hogy a tőzsdei választott bíróság csak kereskedők között illetékes ítélkezésre.

Leglényegesebb a kereskedő szempontjából a törvény azon része, melyen árfolyam megállapítás felől rendelkezik; ezt a nagyon fontos tevékenységet a kormánybiztos, a tőzsde-előljáróság tagjai, az ügynökök és a tőzsdei rendszabályban esetleg kirendelendő érdek-képviselők akként eszközlik, hogy: „a tőzsdei ügyletek valóságos forgalmának megfelelő árat“ együtt állapítják meg.

A tőzsde ügynök maga is kormány közeg: kinevezett, állameskütt tett ágens; tőzsdei műveletek csak közbenjöttükkel létesíthetők, ők maguk azonban csak megbizásból köthetnek üzleteket és létező czégekkel semmi néven nevezendő viszonyban nem lehetnek. A közvetített üzletekről tőzsdei naplót vezetni kötelezvék.

A tőzsdei szokásokra nézve a birodalmi tanácsnak joga van ilyeneket megállapítani és egyes tőzsdéket különleges-ségek jegyzésére kényszeríteni.

A törvénynek legértékesebb része bizonyynyal az, melyben a tőzsdei értékek jegyzés alá bocsátásáról van rendelkezés; e végből minden tőzsdén egy bizottság van rendszeresítve, felében oly tagokból, kik a tőzsdei lajstromba, melyről később lesz szó, felvéve nincsenek; e bizottság feladata: a legszigorubb szempontok betartásával megvizsgálni a jegyeztetni kívánt papirok belső értékét, hogy a közön-

vaynak ez a legbecesebb költői sajátsága, hogy nem affektál, nem keresi a nagy szölamokat és nem kutat cifraságok után, hogy a poétika csillogó külsőségeivel leplezzen belső tartalmatlanságot és a pathosz elnyelje a lényegét. A lyrája édes és szívhezszóló, mint a Heinéé, de e mellett mély és szarkasztikus, mint a Byroné. Nem pózol, nem érzeleg, hanem úgy mondja ki a szót, mint az a szívből fakad. Nem ir elégiákat ahhoz az asszonyhoz, a kit imád, csak egyszerű levelet és ebben a levélben lakonikusan üzeni meg neki:

Csókoltatom a nagysága kezét,
Ne mosolyogjon ekként rám soha!
Zuzmarás fának érzem így magam,
Téli verőfényt hint rám mosolya.

Vagy czikáztasson szeme kék ege
Tüzes villámot s üssön vele szét,
Vagy ha irántam jó szívvvel vagyom...
Csókoltatom a nagysága kezét!

Igy hangzik ez jól. Szörnyen ostoba a régi mesgyén haladó poéták hangja, a kik az ilyen szerelmes versekben a középkori troubadourokat utánozzák, a kik a holdvilág mellett pengetik síró lantjukat a rideg éjben az ábrándozó várkisasszonyok

ablakai alatt. A mai költő modern leányoknak és asszonyoknak énekel, hát ne idézze a szeráfok zenéjét, a csillagok myriádjainak néma jeleit és az olympi apró Isteneket, mert ezek ma már csak a felső leányiskola növendékeinek imponálnak, — hanem még versben is olyan hasonlatokat, olyan metaphorákat használjon, a melyek kedvesen hangzanak és a modern olvasók által könnyebben megérthetők. Ilyen bájos egyszerűséggel énekel a lemondásról Szávay a következő költeményében:

Tovább nem játszom; adja vissza
Csak gyorsan, gyorsan a babaruhát
Mint sakkban, nemis lett a parthienk,
Lélekölő ez, dobjuk össze hát.

Tovább nem játszom; sok a kibiez,
S mig elárulják minden lapomat,
Mind csak az én káromra drukkol
És maga helyett sans géne hívogat.

Tovább nem játszom; maga pakliz,
Megnézi titkon, a mit nekem oszt,
S mig retteg egy kis rizikótól.
Engem egész kedélyesen kifoszt.

Tovább nem játszom: nincs már semmim.
A szívem, nézze, üres teljesen.

Most nékem kéne magát visszacsálnom,
De én gavallér vagyok, édesem.

Igy egyesül Szávay költészetében az édes lyrái hang a csipő szarkazmussal; a bohéme pajzánkodása és minden világi hiúságoknak derüs kifigurázója és mindez oly kedvessé teszi ezt a verseskönyvet, hogy érdeklődve olvassuk az utolsó rimig az utolsó búbajos akkord elhangzásáig. A kötetnek egyik legsikerültebb és legbecesebb darabja az „Ének lapunkról“ című vig verszet, melyet a „Nagyvárad“ 25 éves jubileuma alkalmával tudvalevőleg felejthetetlen hatás mellett szavalt el Szávay Nagyváradon.

Van e mellett a kötetben több lendületes óda és alkalmi költemény, a melyek Szávay költői talentumának nagyra-termettségéről és klasszicitásáról tanuskodnak.

Ez a verskönyv, a melyről az elismerés legszebb hangján emlékeztek meg a szükszavu fővárosi kritikusok is — és a melynek szerzőjét mi vidéki írók és hírlapírók büszkén valljuk kollegáinknak, mesterünknek, Győrött jelent meg tetszetős kiállításban és szerzőtől 1 frt. 20 kr. rendelhető meg.

Fehér Dezső.

ség az eddig oly gyakori syndicatus ma-nőverektől megmentessék. Minden jegyzet-tetni kívánt papírról (állami és községi, valamint a Németországban állami fel-ügyelet alatt álló jelzalog intézetek kibo-csátmányainak kivételével) részletes pros-pektus adandó; s ezért ennek adataiért az azt kiállítók mindenben, kártérítési kö-telezettséggel felelősek. Ha egyidejűleg több tőzsdéhez van a jegyzés iránti kér-vény beadva, ez a kérvényben felem-lítendő.

A jegyzés megtagadása in dokolás nél-kül történik s erről az összes tőzsdék érte-sítettnek; ez intézkedés célja azokat a veszélyes manipulációkat megelőzni, mely-lyek a közel multban gyakoriak voltak s melyek segélyével még nem is működő részvény vállalatok részvényeit huzás nyereséggel sikerült syndicatusoknak a jóhiszemű nagy közönség nyakába varrni; ilyen volt nálunk a budapest-ujpest-rákospalotai (Bodendorfer) villamos vasut esete a nyugati tőzsdéken a 3 év előtti aranybánya részvény szédelgés.

A börze ellenségeinek legnagyobb diadala abban culminál, hogy gabona ne-műek és őrleményekben a részvényhatár-ídő üzletek kötését egyszerűen eltiltja, ér-tékekben pedig csak olyanoknak engedi meg, a kik egy tőzsde lajtsromba magukat bejegyeztetik; ily üzletek csak oly intéze-tek értékpapírjaiban köthetők, melyek rész-vénytőkéje legalább huszmillió márka. A lajstrom a czégbíróságok által vezetettik s némi költséget ró a bejegyzetere.

A törvény szabályozza végül az el-járást a bizományi üzletben s igen jelen-tékeny pénzbírságból és szabadság vesz-tésből álló büntetéseket statuál a legkül-önbözőbb visszaélésekre.

A fent vázolt törvény január óta hatályban van; vaskesztyűjével megszor-ította a szabad kereskedelmi intézmény-nek: a tőzsdének életerősen lüktető ereit, azóta magán jellegű egyesületek keletkez-tek, melyek a határidőüzletet épp úgy tovább folytatják, mint az előtt; s ha a törvény ezekre szemet huny, ez rosszabb állapotokat fog teremteni, mint az ezelőttiek voltak; ha pedig megsemmisíti az ilyen zugbörzék, az határidő üzletet ezzel át fogja terelni idegen tőzsdékre.

A tőzsdei forgalom mindenütt meg-bénult; nagyon kérdéses, hogy a refor-mokkal járó megszorítások nem tesznek-e károsabb hatást a társadalom összességére, mint a mennyi kérdéses értékű hasznot hajt egyes osztályoknak és a nagyközön-ség könnyen hívó részének vélelmezett megrövidítése ellen a törvénynek esetleg tulszigoru keresztülvitele.

Vármegyei közgyűlés.

Debreczen, február 12.

Hajdúvármegye törvényhatósági bi-zottsága ma délelőtt 9 órakor közgyűlést tartott a vármegyeház nagy tanácster-mében.

Gróf *Degenfeld* József főispán 9 óra-kor megjelenvén a teremben, üdvözölte a tagokat.

Jelezve aztán, hogy az idén ez az első gyűlés, megnyitotta a közgyűlést.

Rásó Gyula alispán, az elnöki meg-

nyitó után jelentette a közgyűlésnek, hogy Szöllőssy János tiszti főügyész beteg, helyette dr. Popper Mór tb. megyei ügyészt hívta be a jelen gyűlésre. Egyben Szöllőssy János részére egészsége helyreállítására egy havi szabadságot kér, mit a közgyűlés megad.

Ezt követőleg *Órosz* Sándor al-jegyző olvasta fel a mult két hónapról az alispáni jelentést, mit a közgyűlés tudomásul vett.

Az országos törvénytár szerkesztősé-gétől leküldött törvényezikket kihirdették.

H.-Nánás főorvosául megválasztott dr. Nagy Lajos harmadfokulag is megerősített állásában. Az is fellebbezés tárgyát képezte ez ügyben, hogy Nagy Lajos főorvosi ezimet viseljen-e? A bel-ügyminiszteri határozat szerint főorvosi minősége is marad.

A vármegyei tisztviselői nyugdíj-alapszabály 5. §-át módosító pótszabály-rendelet a belügyminiszter által jóváha-gyatott s annak életbeléptetése iránt ren-delkezett a közgyűlés.

Néhai *Cseke* Gábor h.-szoboszlói volt lakos, bizottsági tag helyére, a sorrend szerint következett póttagot *Róth* Lajos h.-szoboszlói lakost behívták. Zemplénavármegye közönsége egy magyar gör. kath. püspökség felállítására iránt a képviselőházhoz intézett feliratát pártolás végett megküldötte. Tudomásul vették.

Tóth Imre és társai doroghi lakosok H.-Dorogh képviselő testülete folyó évi január hó 12-én tartott közgyűlésében hozott összes határozatok ellen fellebbe-zést jelentettek be. — *Tóth* Pál heve-sen kel a fellebbezés védelmére, sza-bálytalanságot emlegetvén. Nagy Miklós arról szól, hogy az előjárásról az eljá-rásnál régi gyakorlat vezette. *Simon* Ká-roly ilyenkor a körülmények figyelembe vételét óhajtja, mert esetleg alkalmatlan régi gyakorlat alapján káros hatású hatá-rozatok hozatnak.

A közgyűlés elveti a fellebbezést, az állandó választmány határozatát elfo-gadván.

Tóth Pál fellebbezést jelentett be.

H.-Nánás város polgármestere a bér-kocsi iparról alkotott városi szabály-rendelet 7. §-a rendelkezését módosító pótszabályrendeletet megerősítés végett felterjesztette. A közgyűlés a kérvény szellemében járt el.

Nádudvar község képviselőtestülete a vármegyei tüzrendészeti szabályrendelet 6. §-ának módosítása iránt kérelmet terjesztett be. *Veres* Géza, *Rásó* alispán, dr. *Czeglédy* Mihály hozzászólása után a közgyűlés elvileg elfogadta a módosítást s olyan utasítással adta ki az alispánnak, hogy azt precizirozván a legközelebbi közgyűlésre terjessze be.

H.-Böszörmény város polgármestere az id. *Fazekas* Gábor és neje *Kövér* Ka-talin h.-böszörményi lakosok által építte-tett s H.-Böszörmény város mint erkölcsi testületnek szegény menházul teljes tulaj-donjoggal átadott épület ajándékozására vonatkozó alapító oklevelet a városi köz-gyűlés idevonatkozó határozatával betej-esztette. A közgyűlés köszönettel vette tudomásul a nemes cselekedetet.

A nádudvari járás főszolgabírája Nádudvar község képviselőtestületének a község utcái köjárdával leendő kiépítését s az erre szükségelt költségnek törleszté-ses kölcsönből leendő fedezését kimondó határozatát, *Fischbein* Ignác és társai-nak ez ellen beadott fellebbezésével fel-terjesztette.

A közgyűlés — elfogadja elvileg a járdaépítést.

A Mike-Pércsen mult év december 7. napján megtartott tisztújítás ellen *Vida* Péter és társai fellebbezést adtak be, melyet a közgyűlés elutasít s a választást helybenhagyja.

H.-Hadház községben mult év decz. 10-én megtartott tisztújítás ellen választó polgárok aláírásával beadott fellebbezésre vonatkozólag az állandó választmány te-kintettel azon körülményre, hogy a feleb-bezésnek a legtöbb indoka önkénytelenül megdől, a fellebbezés mellőzésével a vá-lasztást helybenhagyni javasolja.

Veszprémi István szerint a fellebbezés egyedüli alapját a betejesztett jegyző-könyv képezheti, mely mint okirat fel-tétlenül elfogadandó. Az a jegyzőkönyv nincs aláírva szabályszerűen. Így a jegyző-könyv nem számíthat arra a hitelességre, melylyel, mint közokiratnak birnia kell.

Rásó alispán nem tartja szükséges-nek, hogy a jegyzőkönyv újból hitelesít-tessék. Veszprémi J. érvei közül csak az állhat meg, hogy két bizalmi férfiú nem írta alá a jegyzőkönyvet. Ez igaz, de nem is volt rá szükség, mert a hitelesítő küldöttség aláírta s abban az esetben nem multhatlanul szükséges, hogy bizalmi férfiak is aláírják. Egyébb tekintetben a választási eljárás ellen semmi kifogást nem tehet senki. Ajánlja az állandó választ-mány javaslatának elfogadását.

Szinay Gyula ajánlja, hogy a jegyző-könyvet olvassák fel. (Nagy zaj: nincs rá szükség!)

Osváth Ferencz ügyvéd szintén az okiratok felolvasása mellett szól, mire elnök elrendeli, hogy a jegyzőkönyvet ol-vassák fel.

A jegyzőkönyv felolvasása után *Si-mon* Károly tanító ellenzéki szempontból szól a választásról s aztán kéri annak megsemmisítését.

Szinay Gyula szintén a jegyzőkönyv alaki értéke ellen emel kifogást s kéri, hogy vegyék vizsgálat alá a jegyző könyvet.

Paksy Károly kinyilatkoztatja, hogy a választás körül semmi törvénytelen-ség nem fordult elő, a miért is ajánlja, hogy az állandó választmány javaslata fogad-tassék el.

Dr. Popper Mór szerint az egész választási aktusban az az egy kifogás lehet, hogy a választási elnök nem a bizalmi férfiakat kérte hitelesítésre, hanem a szavazatszedő bizottságot.

Ezért az alaki hibáért pedig nem le-het egy választást megsemmisíteni. A fel-lebbezésben nincs egyetlen olyan érv sem, mely a választás megsemmisítését provokálná, sőt arra sem, hogy a vizsgá-lat megindíttassék, kéri az állandó vá-lasztmány javaslatának elfogadását.

leglányege-
a tőzsde
ekben fel-
tásból ki-
képtelenek,
l kizártak
égleges.
ágok szer-
a törvény
a második
a reformot
kreaturája
választott
t illetékes

edő szem-
e, melyen
endelkezik;
nyiséget a
óság tagjai,
ndsabály-
rdék-képví-
„a tőzsdei
ak megfe-
eg.

kormány
ett ágens;
enjöttükkel
nban csak
et és létező
dő viszony-
ett üzletek-
ezvék.

ve a biro-
neket meg-
különleges-

sebb része
dei értékek
endelkezés;
y bizottság
y tagokból,
ról később
e bizottság
pontok be-
eztetni ki-
gy a közön-

acsalom,
n.

eszében az
azmussal; a
nden világi
a és mindez
esekönyvet,
utolsó rimig
hangzásúg.
bb és legbe-
lapunkról
Nagyvárad
udvalevőleg
szavalt el

a több len-
mény, a me-
nak nagyra-
sáról tanus-

ól az elis-
eztek meg
ok is — és
dédi írók és
ollegánknak,
meg tetszetős
20 kr. ren-

Fehér Dezső.

Tóth Pál a választás megsemmisítése mellett vitázik.

Elnöklő főispán: Egy választást utólag nem lehet a szerint elbírálni, hogy később hányan akarják megsemmisíteni. Hogy hány ház van aláírva, az már nem határoz.

A választási törvényekről szól nagy alapossággal s meggyőzőleg a h-hadházi választás törvényszerű lefolyásáról.

A közgyűlés szavazást sürgetett, mit az elnök elrendelvé az állandó választmány javaslatát elfogadták 43-an, nem fogadták el 13-an s így a választás érvényes. Még több kisebb ügy nyert elintézt. A főszámvevői jelentések elfogadtattak.

A közgyűlés 12 órakor ért véget.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „Ötthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8-12 és d. u. 2-5 óráig tartanak. Az írtató, kiadó-hivatal s az irattárfelvételek felvilágosításokat hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óra közt.

Famunkatanítás. kézügyesítő egyesület A főreáliskolai műhelyében d. u. 2-4 óráig Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig; a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Február 12. —

— Borus. — Hőemelkedés. — Jelentékeny csapadék nélkül.

— **Ma és holnap.** A vidéki hírlapírók szövetsége helyi bizottságának mai és holnapi színházi estje iránt tüntetésszerűleg nyilvánul a nagy közönség érdeklődése, a melyet a mi idegemésztő, becsületes munkánk értékének méltánylásául dokumentál. A már közölt műsor szerint ma este lesz az első előadás, mely után a Bika termeiben társas vacsora és táncvigalom lesz. Holnap este a hangversenyt megismétlik. Lapunk zártakor már minden előkészület be van fejezve. A színház előcsarnok pompás télikert képét nyújtja, a vasutnál Szávay Gyula szövetségi alelnök fogadtatása folyik s este 7 órákor felgördül a függöny s a színen Debreczen város szép leányai csevegik el szerepüket a vidéki hírlapírók szövetsége nyugdíjintézetének gyarapítására. Olyan szép dolog ez a nemes czél szolgálata, amely méltó Debreczen műkedvelő leányaihoz és műpartoló közönségéhez.

— **Villamos vasut Debreczen és N.-Várad között.** A Debreczen és Nagy

Várad között létesítendő villamos vasut építése nemsokára a megvalósítás stádiumába jut. A vállalat részéről Mayer E. Ottó főmérnök ismételt három napot időzött városunkban s a szükséges magassági feltételeket eszközölte a dohánygyár, a diószegi ut, továbbá a katolikus temető környékéről. A további feltételek a napokban fognak eszközöltetni és pedig a Só ház, a Szén-tér és Szent-Anna-utcán. A tervezet szerint a vágányok a Szent-Anna-utcán a Batthány-utcaig lesznek fektetve. Itt lesz a végállomás.

— **Presbyteri közgyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház presbiteruma vasárnap, február 14-én, délelőtt 10 órára a konzisztoriális épület nagy tanácstermében közgyűlést tart, a melynek legfontosabb tárgya az egyházkerületi egyháztanácsbírói tisztevalóság szavazás lesz. Tudvalevőleg új szavazatot kapott Madarász Imre és Soltész László között. Ezenkívül még igen sok apróbb ügy, melyek a múlt közgyűlésről maradtak el, kerül tárgyalás alá.

— **Debreczeni ezredek a német császár előtt.** Az idén megvalósítják azt a tervet, hogy a közös hadsereget a honvédséggel együttesen, egy közös nagy gyakorlaton bemutatja a hadügyi kormány a német császárnak. Tavaly is volt már erről szó. De elmaradt erre az esztendőre. Ebben a tervben szerepe van — mint jelentik már — a debreczeni ezredeknek is, a mennyiben a VII-ik hadtest, valamint az első honvédkerület is részt vesznek a közös nagy manőverben. Közlök a katonai újságok a tatabányai nagy manőver összpontosítási tervezetét is. Négy hadtest összpontosításáról van szó, ezek közt a temesvári VII-ik hadtestről, melynek körébe Debreczen is tartozik a 39. gyalogezreddel. És résztvesznek továbbá a manőverben mindazon honvédsapátok, melyek a négy hadtest területén állomásoznak, köztük a debreczeni 2. honvédszászárvezred és a 3. honvéd gyalogezred.

— **Debreczen és az insurgents.** Jókai Mór a napokban egy kedves kis cikkben emlékszik meg Varju Jánosról, erről a derék insurgentsről, a ki neki keresztapja volt. Hát bizony derék magyarok voltak azok. Eszembe jutott, hogy Debreczen városa is nagy tiszteletben tartotta az ő insurgentseit. Kezemenél van egy 1835-ben kelt eredeti okmány. Közlöm azt szóról-szóra az akkori írásmód nyomán. Mennyire jellemzi ez városunk atyáinak hazafiságát: „Mi Szabad Királyi Debreczen városa Főbírája, Polgármestere és Tanácsa adjuk tudtokra, a kiknek illik, hogy ezen Nemes városban született Mónus András, diósősegesen uralkodott néhai ő Ferencz Felséges Királyunk által az 1800-ik Esztendőnek September Hónapjában parancsolt Generalis Insurrectióban ezen Nemes Város Insurgens Gyalog Komániájában, mint közvitéz szolgálván, minekutánna a Békesség helyreállott és az Insurrectió ő Felsége Kegyelmes Rendeletéből eloszlott; felyebb is említett Mónus András a katonaságból elboesáttatott, oly igérettel, hogy az 1800-ban September 24. napján megállított és kihirdetődött végezésünk szerint, személyétől, vagy élelmétől királyi adót soha holtig nem fog fizetni, ezenkívül a Civisségre való felvételtetésben is, mind az Insurrectióban, mind ide haza való maga viseletéhez s érdeméhez képest különös tekintet leszen reá; és az Insurrectióbeli szolgálatja a Városi szolgálatokra való fölvételtetésre is érdemnek fog tartódni. Arról is bizonyossá tevődött, hogy ha ezután ezen Nemes Város katonát tartozna állítani, katonának, hanem ha maga önként akarna azzá lenni, sohasem fog állittatni. Költ

Debreczenben 1835. Esztendőben Augustus 27-én tartott Tanács Gyűlésünkben. Kiadta Csató István IV. Not. (P. H.) Igy jutalmazták e század elején az önfeláldozó hazafiságot.

— **V. M. Sz.** Nem mulik el nap a nélkül, hogy az ország nagyobb vidéki városaiban tömegesen ne adakozzék a közönség arra a humánus czélra, a mely a nyilvánosság becsületes harczosainak nyugdíjalapját teremti meg. Debreczen közönségéből is számosan küldik jótékony adományaikat a nemes czélra. Ujabbán a következő adományok folytak be: Gróf Dégenfeld József 8 frt. Mayer Emilné 5 frt, Geréby Fülöpné 5 frt.

— **Törvény a mezőgazdasági öntözésről.** A földek öntözése tudvalevően legalkalmasabb módja a termőképesség növelésének. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszternek régi terve a mezőgazdasági öntözés országos szervezése s ezért mindjárt minisztersége elején elrendelte az erre vonatkozó előmunkálatokat. A földmívelésügyi miniszteriumban most elkészült az öntözési törvényjavaslat tervezete. Ez a tervezet a miniszteriumban a költségvetés tárgyalásának befejezése után egybehívandó ánkét elé fog kerülni.

— **A sertésvásártér rendezése.** A városi tanács tegnap tartott üléséből, melyen a sertés zárlat megszüntetését és a sertés vásárok újra megnyitását tárgyalták, ez ügygyel kapcsolatban elrendelte, hogy a sertésvásár helyének véleges megállapítása és a sertésvásártér rendezése haladéktalanul keresztülvitessék. **A sertésvásár hétfőn már megtartható** lesz s erről értesítik a szomszédos törvényhatóságokat is.

— **Az ipartörvény és a vasuti műhelyek.** A kereskedelmi miniszter a felmerült kétségek eloszlatása végett körrendeletben értesítte Debreczen város hatóságát arról, hogy a vasuti műhelyek nem tartoznak az 1884. évi ipartörvény rendelkezései alá, csupán a tanonezok felvétele, oktatása, elboesátása és a segédek nyilvántartása és munkakönyvvvel ellátása tekintetében alkalmazandók vasuti műhelyeknél az ipartörvény idevonatkozó határozmányai.

— **Fiume autonomiája.** A magyarországi közvéleményt már hetek óta erősen foglalkoztatják, sőt izgatottságban tartják a Fiumében közelebb történt események, a melyek miatt sokan még a magyar kikötő város hazafiságát is kétségbe vonták. A sajtóban azóta széltilben tárgyalják és magyarázzák fiume közjogi helyzetét. Budapesten épen úgy, mint a vidéken és Fiumében. A fiumei „Voce de Popolo“ cz. fiumei lap febr. 9-diki számban is jelent meg egy olasznyelvű fejtegetés e kérdéstről, amely az ottani autonom párt nézetét és álláspontját igyekszik a magyar közvélemény előtt igazolni. E cikkely magyar fordítását mi hozzánk és a városházához is megküldötték több példányban, visszaemlékezvén arra a testvéries barátkozásra, melylyel négy esztendővel ezelőtt olyan lelkesen ölelkezett Debreczen és Fiume.

— **Tűzrendészeti adatok.** A városi tanács a debreczeni tűzrendészeti viszonyokról kimutatást terjeszt fel az országos statisztikai hivatalhoz. E kimutatás tűzoltó intézményünk múlt évi adatait és a város területén történt olyan építkezések statisztikáját öleli fel, amelyeknél téglát és cserepet vagy hasonló tüzelőanyagot használtak. E jelentésből vesszük át a következőket: Debreczenben tavaly 23 fizetett, hivatásos, 120 gyári és 60 egyéb tűzoltó önkéntes a vagyonbiztonság felett. Ügynökséget nyolcz biztosító társulat tartott. — Éjjeli felügyeletet 20 tűzoltó, két toronyban 4 állandó

ör és 40 rendőr teljesített. — A nád és zsúp fedelet, zsindey és deszka tetőt, a fa és fával vegyes falazatot tiltja az építési szabályrendelet. Volt a tűzoltó egyletnek 7 szekérfeeskendője, 11 vízszállító kocsija, 6 csákánya, ugyanannyi fejszéje, 12 tűzhorga, 12 vasvillája, 40 vízfordó vedre, 18 létrája, 24 lámpása. Villámhárítóval 10 közéület és 18 magán épület van ellátva. A város belterületén téglából és cserépfedéllel 203, a külterületen pedig 99 új lakóház épült. Épült 2 kefégyár is, de már bádogg és kátrány fedéllel. Épült továbbá ugyancsak téglából és cserépfedéllel 9 kocsiszin, 31 istálló, 7 műhely, 11 raktár, 2 bolt és 3 szoba.

— **Halálozás.** Özvegy Illéssy Györgyné, született Rác Erzsébet urnót mélyszégyes nagy vesztesség sújtotta. Egyetlen leánya, Erzsike két heti betegség után az éjjel esedékesen elhunyt. Temetése holnap, szombaton délután lesz Kis-mester-utcáról ev. ref. szertartás szerint. Ez a haláleset gyászba borította Konez Ákos városi levéltárnok és felelős-szerkesztő családját is.

— **A Nagyerdő rendezése.** A város-házán tegnapelőtt hosszas tanácskozás folyt Roncsik Lajos tanácsnok elnökle mellett egy ad hoc bizottság előtt a Nagy-erdő rendezése, az ott lévő városi épületek jövedelmeinek kezelési módja és általában a Nagyerdő kezelésének és felügyeletének szabályozása tárgyában. A bizottság alaposan reformálni kívánja ezt az ügyet. Ez iránt való javaslatát a tanács már már közelebb tárgyalni fogja.

— **Felolvasó estély.** Műsora a debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesülete által 1897. évi február hó 13-án, szombaton este saját helyiségében rendezendő felolvasó estélynek. 1. Mikor önállósítuk magunkat. Irta és felolvassa Hajdu József ur. 2. Az anya, Vida Józseftől. Előadja Scheppel Gyula ur. 3. Van szeme és nem lát. Irta és felolvassa Hajdu József ur. Az elnökség. Kezdete este tel 9 órakor.

— **Simli Mariska sajtópöre.** A tegnapi nap folyamán ismét egy sajtóperben tüzött ki végtárgyalást a debreczeni kir. törvényszék elnöke. A D. E. nyilt-te ében nemrégben egy közlemény jelent meg *Simli* Mariskától, mely *Bosznay* István helybeli nagykereskedő személyével foglalkozott. A sértő czikk miatt *Bosznay* sajtópert indított, melynek viz-gálatait már teljesen befejezték s a végtárgyalás határnapját Igyártó Sándor kir. törv. elnök márczius hó 27-ére tűzte ki.

— **A nagyerdői gőzfürdő** folyó hó 15. 16. 17. napjain a gépház csövének kicserélése miatt zárva lesz.

— **Dalestély.** A debreczeni ács-ifjuság kebelében alakult dalkör 1897. évi február hó 27-én szombaton, a Margit-fürdő vilánnal világított dísztermében tánczczal egybekötve zártkörű dalestélyt rendez a következő műsossal! 1. Hymnusz Erkeltől. 2. Népdalegyveleg Medgyesitől. 3. Tihanyi echó, átírta B. L. 4. Deres a fű Wöhlertől. 5. Tarka madár (tenor-szólóval) Kernertől. Belépti-dij személyenkint 60 kr. Felülfizetések a dalkör-alap javára köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Zenész: Dajna Balog Bandi és fia jóhírnévű zenekara. Alapító és pártoló tagok szabadjegyeiket használhatják. Alapító és pártoló iverk este a pénztárnál lesznek kitéve. Kezdete pont 8 órakor.

— **Nagy jégünnepéy.** Vasárnap délután nagy jégünnepélyt rendeznek a Margit fürdő kitünő jégpályáján. A közönség között tarkabarka lampionokat osztanak ki s tüzijátékról, s arról is gondoskodott a rendezőség, hogy időközönként görögützfény öntse el a jégpályán levőket. A belépti jegyek ára ugyanaz lesz mint rendesen.

— **Nyilvános számadás!** A debreczeni „Iparos-kör“ által folyó hó 7-én a „Bika“ dísztermében tartott zártkörű tánczvidalom alkalmával befolyt: 1-ör Belépti jegyekből 317 frt. 3-ör Felülfizetésekéből 89 frt 50 kr. együtt befolyt tehát 406 frt 50 kr ebből kiadás volt 247 frt 36 kr. tiszta maradvány tehát: 159 frt 14 kr az az: egyszázötvenkilenc frt 14 kr felülfizetést tenni szivesek voltak: Szikszay Lajos, Horváth János, Berger Jenő építészek 5—5 frtot. Tóth Kálmán szabó, Serli Ede, Rösler Richárd 4—4 frtot. Szabó Kálmán kamarai elnök. Harsányi István, Bészler Károly Reichman Armin 3—3 frtot. Dézsi Lajos, Eisotka Gábor, Szedlák József, Stahl Géza, (Stern) Szántó Győző, Biczó Gyula, Komlóssy Miklós 2—2 frtot. Deák József, Hankus Károly, Thieszen Arthur, Dankó Mihály, Dóczy Gedeon, Jóna Dániel, Törő Imréné, Trnka Gotlieb, Biró József, Ungvári Mihály, Dörre Ferencz, Zellinger Ede, Jobbágy Imre és Papp Rokus 1—1 frtot. Rác József, Molnár Ambrus, Hager János, Juhász Józsefné és Szabó Géza 50—50 krt., végre N. N. 20 frtot, összesen tehát 89 frt 50 krt., a szives felülfizetésekért ez uton nyilvánítja hálás köszönetet. Debreczen, 1897. február 12-én, az iparos kör bálrendező bizottság nevében: Tóth Kálmán elnök.

— **Rövid hírek.** Pécselt Nyemecsek Julianna tegnap reggel gyufaoddattal megmérgezte magát. **Szegszárdon** Sziegli Jenő asztalos-legény, betegsége miatt agyonlötöte magát. **Pécskán** a Marosból egy uriasan öltözött ösmeretlen ember holttestét fogták ki. **Remetén** egy ujszülött csecsemő holttestét találták kitéve. **Lugason** Fritsher József fuvaros, veszekedés közben a kocsisát leszurta és az szörnyen halt. **Kapruozán** Kerek Károly gyógyíthatatlan betegsége miatt a nyakát elvágta és három napi kínódás után meghalt. **Temes-Kubinban** Szilovits István 30 éves segédjegyző sikkasztott és megszökött; országszerte körözik. **Szolnokon** vasárnap a pályaudvaron Bede István, munkás oly szerencsétlen esett ki egy vasuti kocsiából, hogy agyarázkódást szenvedett és meghalt. **Pálmatalván** Purz Pál gyógyíthatatlan betegsége miatt borotvával elvágta a nyakát és meghalt. **Resicán** a napokban Sztoja János vasuti fékező két waggon közé került és feje teljesen szétzúzódott. **Kuvinon** Zsiva Florea verekedés közben Kire Mihálynak leharapta a hüvelykujját. **Aradon** Illies Simon boltját világos nappal feltörte a kocsisa és a pénztárt kiürítette. A vakmerő tolvajt elfogták. **A lungsorai** erdőben egy ledőlő fa agyonlötötte Kotoesa György 16 éves legényt.

x **Felhívjuk t. olvasóink** figyelmét Tull és Handa bördisműaru készítőkre, (Budapest IV. Granátos u. 6.) kik diszalbumokat, tánczrendeket, bőrpasztikai munkákat, a lelegegansabb kivitelben jutányosan készítenek.

Színház.

* **Tiszt urak a zárdában.** Varne kedves zenéjü operettje került tegnap este színre és pedig telt ház előtt, a mit különben természetesen találunk, tudván, hogy közönségünk mily előszeretettel viseltetik a könnyed francia operettek iránt. Az előadás ellen lényeges kifogásokat nem emelhetünk, de igenis a szereposztásra nézve van egy kis megjegyezni valónk. Nem tarthatjuk ugyanis szerencsés gondolatnak hogy a *naivát* mint operette énekesnőt léptetik föl, muiután ez az ő tulajdonképmi szerepkörének rovására történik Elismerjük ugyan, hogy Szabó Irmának elegendő hanganyaga van, de azért az ő érdekében kívánjuk, hogy hagyjuk meg mostani szerepkörénél, melynek tehetségénél és temperamentumánál fogva tökéletesen megfelel.

A többi szereplők közül megemlitjük *Kaposi* Józstát, ki igen ügyes zárdai növendék volt továbbá *Szende* Annát és *Locsareknét*. A férfiak közül *Sziklayt*, ki pompás alakításával állandó derűtségben tartotta a közönséget. *Békési* elég jól volt disponálva és igen szépen énekelt. Az

Sz. Nagy Imre hangjának úgy látszik használ egy-egy kis pihentetés, mert mint tapasztaltuk, az este is meglehetősen énekelt. A kar sok helyt nagyon ingadozott.

Mulatságok.

— **A honvédek bálja.** A m. kir. debreczeni 3. honvéd gyalog-ezred törzsőrmesterei és őrmesterei által 1897. évi február hó 21-én, a „Margit“ fürdő dísztermében rendezendő jótékonyczélú zártkörű bálra t. czimet és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdete este 8 órakor. Belépti-dij: Személy-jegy 1 frt. — Család-jegy (3 személyre) 2 frt. Zenész: Kiss Béla és zenekara. A tisztajövedelem a helybeli szegény és árvaházak javára fordittatik. Felülfizetések a jótékonyczél iránti tekintetből köszönettel vétetnek és hirlapilag nyugtáztatni. Rendező bizottság: Nyiry Sándor ezredes, díszelnök, Kotyman Lajos, b. b. elnök. Teitelbaum Lajos, b. b. alelnök. Cs. Nagy Bálint, Friedmann Ede, b. b. jegyzők. Koroknay Lajos, b. b. pénztárnok. Aekermann János, Franczl Károly, b. b. ellenőrök. Keller Károly, Juhász István, Gyerman Mihály, Székely József, Nagy János, Kisfalusy György bálbizottsági tagok. Bizottsági tagok: Viktor József, Szabó József, törzsőrmesterek. Deli Lajos, Nagy Ferencz, Papp Sándor, Mendelovits Adolf, Darvasi Adolf, Törös István, Csekő Ambrus, Tóvizy Menyhért, Varga Ernő, Széchényi István, Szabó Sándor őrmesterek.

* **A ozipészipar társulat** által szombaton este, a Margit-fürdő nagy termében tartandó társasvacsora jól sikerültnek ígérkezik, a mennyiben már igen sok jegyet váltottak meg rá. A rendezőség figyelmezteti a közönséget, hogy vacsorajegyeket az estélyen is lehet váltani, mert a rendezőség intézkedett, hogy a vendéglős bármily számú vendégsereget teljes meglegedésre szolgáljon ki.

Táviratok.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától. —

A képviselőház ülése.

Budapest, február 13. A képviselőház mai ülésében a kereskedelmi tárca költségvetését elfogadták.

A lottómódosítási törvényjavaslatnál *Pichler* Győző és *Polonyi* Géza beszéltek a javaslat ellen, amelyet a Ház a pénzügyminiszter felvilágosításai után elfogadott.

Tíz tag kívánságára Szilágyi elnök zárt üléssé alakította az ülést, — mire Polonyi — mint értesülünk — kijelenté, hogy a miniszterelnök a krétai események miatt kérte a zárt ülést s megjegyezte, hogy erre okot nem lát. A miniszterelnök kijelentette, hogy esetleges interpellációra nyilvános ülésen hajlandó felelni. Végül nyilt ülésen a a holnapi napirendet állapították meg.

A hercegprimás születés napja.

Budapest, február 12. Esztergomból távirják: a hercegprimást ma, születésének 65 évfordulója alkalmából lelkesen ünnepelték.

Egy főur öngyilkossága.

Budapest, február 12. Bécsből sürgönyik: gróf *Wolkenstein* fővadászmester ma éjjel agyonlötöte magát.

A forrongó Kelet.

Budapest, február 12. Athénből Assid török követ felvilágosítást kért a török kormánytól a krétai hajóhadat illetőleg.

A hirlapíró.

— Prológ a debreczeni ünnephez. Irta: Szávay Gyula a vidéki hirlapírók szövetségének alelnöke. Előadják a debreczeni színházban 1897. február 12-én a vidéki hirlapírók nyugdíjintézete javára rendezett hangversenyen. —

Személyek:

Közvélemény	— —	Szabó Gizella k. a.
Génius	— —	Zivuska Jolán k. a.
Igazság	— —	Kubay Margit k. a.
Hirlapíró	— —	Szűts Jenő ur.
Gondolat	— —	Károly Ilonka k. a.
Lelkiismeret	— —	Ráics Erzsike k. a.
Betű	— —	Szűts Margit k. a.
Papiros	— —	Péter Jolán k. a.
Nyomdafesték	— —	Schwartz Anna k. a.

Közvélemény.

Kié legyen hát ez a koszoru?
Álltak előttünk immár hadvezérek,
Emberbarátok, államférfiak,
Költők, művészek, tudós feltalálók,
Az istenség jegyének viselői,
Kik önelkükből szülnék halhatatlant,
Vagy boldogítanak millió halandót,
S mi tétovázva ülünk itt tanácsot,
És nem tudjuk, kit illet koszorunk!

Az évezred már nyugovóra hajlik,
Pirosló arczczal int ránk alkonya,
Uj évezred jön és az örök ember
Teremt magának uj isteneket,
Eszményvilága szerint változókat.
Itt a határon, ahol esőkolózik
Az ifju és az öreg ezerév,
Csók csattanásuk meleg mámorába
Belé kell nekünk muló isteneknek
Lehelünk szintén lényünk szellemét,
Jövőnknek szóló végrendeletül.

Itélőszékünk végezzen tehát,
Válasszon a kor gyermeki közül,
S akit kitüntet pályakoszorunk,
Azé legyen a jövőnek joga,
Az menjen az öröklő kor elé, mint
Kiválasztott legkedvesebb fiunk.

Fejezzétek be végre hát vitátok,
S egyeztetek meg, hű tanácsadóim:
Szárnyas lelkű, tüzvérű Géniuszt,
S fontolgató, kevés szavu Igazságot.
Egyeztetek meg, mert mire a nap
Sötétlő szárnyával alkonyatba csap,
A kerek földnek minden harsonája
Itéletünket zengi a világba,
Igy akarom és így rendelem én,
Birák bírāja: a Közvélemény!

Géniuszt.

Halld hát a Géniuszt. Jelöltem az,
Kit hév ragad s dicsőség lelkesít;
Eszmények útján aki nagyra tör,
Szárnyas lélekkel égben ringatózik,
A föld göröngyén gyalog nem botorkál,
Él milliókért és ha kell, hal egyért;
Kit valahányszor hi a hivatás,
Egy rejtett, szent tűz mindig lánggra lobbant,
És fel röpit a csillagok közé,
Mint egy magában égő üstököst.
Jelöltem az, kiben lobog az eszmény,
S magának ez teret, munkát keresvén,
Hajtja a világ gép kerekeit.
Birák bírāja, mindnyájunk vezére,
Te sem találhatsz a nagy pályabérre
Méltóbbakat, lásd, mint ezeket itt.

Közvélemény.

Ugy érzem, hogy lelkem beszél belőled!
Nevezd hát néven pár ily hivatást,
Mert azt hiszem, hogy jó nyomon vagyunk,
S ugy-e neked sincs rá ellenvetésed?

Igazság.

Az én jelöltem az, kit földi útján
Áldás kísér és igazság vezet.
Nem bámulat és hódolat a bére,
Nem csillogó fény: meleg szeretet.
Gyalogszerrel botorkál a göröngyön
Használtnivágyás égeti szívet,
Verejték az ő arcza glóriája,
S megfogható jó mind, mit karja véd.
Az okos lelke az maga a jóság
S a birodalma maga a valóság.

Géniuszt.

Ott van például a nagy hadvezér,
Kiben a honfi és a katona,
Két isteni fogalom, egyesül.
Röpke szaván százezrek élte függ,
Egy toppantásán megrendül a föld,
Füstfelhőkbe rejtőzik a jövő,
Országot ad győzelme nemzetének,
Míg magának csak egy gondolatot,
Azt, hogy: „most bennem győzött nemzetem”
Lehet-e fő méltóbb a koszorura?

Igazság.

Nagyobb előttem az emberbarát,
Ki jóságába fürdeti a földet,
S kit üz és hajt és folyton tette készítet,
A más nyomora, a más kenyere.
S ugy eszi a magát boldogan,
Ha tudja, hogy másoknak szinte van.

Géniuszt.

S ha zordon alak tán a hadvezér,
Előttünk álltak a költő s a művész,
A halhatatlanságnak ikrei;
Kik széjjel zuzzák, oldják lelküket,
Abból szedik ki a hü színeket,
S élő varázsszal színezik vele,
Képzelmek ideális szülöttét.

Igazság.

Képzelmek ideális szülötte
Gyönyörködtet és elbájol valóban,
De hát a lángész és tudás reális
Szülötte, nem nagyobb-e, szebb-e nálok?
S ki e szülöttnek apja és ki gyermekét
Szolgálatába adja a világnak:
A tudós feltaláló nem nagyobb-e,
Mint a költő és művész társai?

Közvélemény.

Arany igazság minden szavatok,
S nehéz a tisztelnem, érzem köztetek.
De várjatok csak, van még korszakunknak
Egy nagyreményű serdülő fia,
Vásott és csintalan, de csupa élet,
Napszámos és apostol egy személyben,
Sokszor követ el csinyt az én nevemben,
De meg nem tudok haragudni rá,
Mert mentsége mindenkor szellemes
És neki van legvégül igaza.
Ki tudja, még mi lesz egyszer belőle?
Nem nő-e túl meglelt testvéreim,
Kikről megoszlik véleményetek?
Vizsgáljátok meg átlátó szemekkel,
Hátha belészerettek e fiuba.
Álljon elénk tüstént a hirlapíró.

Hirlapíró.

Uram királyom, Közvélemény,
Leghívebb szolgáló parancsodra vár.

Közvélemény.

Kiket hoztál magaddal, jó fiu?

Hirlapíró.

A hozzám tartozókat, kik nekül
Nem volnék Hirlapíró. Ezek itt,
Elválhatatlan munkatársaim,
A Gondolat s a Lelkiismeret,
Ezek pedig kis szolgálaim emitt;
Igy együtt a hadam s az arzenálom.

Gondolat.

Im én vagyok a röpke Gondolat,
Egy nyughatatlan szerepelné vágyó,
Forrongó szívű, kaczer kis leány.
Komoly könyvekben volt előbb lakásom,
Ott pompáztam uszályos diszruhákban
Szertartásosan, méltóságosan,
S ünnepnek kellett lenni, amikor
Szeme elé kerültem embereknek.
A tudományok hétszeres lakatja
Templomba zártan őrzött a világtól,
Mint a sárkány a mesebeli tündért.
De jött az én királyfim, ez az ifju,
Letörte a csikorgós záratokat
És börtönömből megszabadított,
Azóta sorsom boldogság s öröm,
Szebbnél-szebb új ruhákba öltözöm,
Naponta pezsgős társaságba járok
Ahol a tónust én magam adom,
Van szóvirágom, kincsem, drágaságom,
Szárnyas lovakkal fehér fogatom.
A fü kizöldül, merre elhalad
A Hirlapíró és a Gondolat,
Ő hordoz engem s én lelkébe öntöm
Minden tüzem és minden drágagyöngyöm,
Most szárnyam a fenség égébe kapja,
Majd meg virágos rétre esalogatja,
Világverős korbácsot ad ma neki,
Holnap mosolygós pajkosságra készíti,
Magamra néha alig ismerem,
S ő minden áldott nap belém szeret,
Mert ha szabály, hogy nincs uj a nap alatt,
De kivétel, hogy uj a Gondolat.

Géniuszt.

E kis rokon tűzben fogantatott
Szikrákat hányó lelke melegít.

Lelkiismeret.

És én vagyok a Lelkiismeret,
Elválhatatlan munkatársam szintén,
Központi őre, belső fékezője
A szertelenbe vágyó Gondolatnak.
Amit az agy kipattant okosan,
A szív szűrőjén én mind átbocsájtom,
S habját leszedve, mérgét elhigitva
Viszem a kézen keresztül a tollba,
Meg-megszülni az eszmemagzatot.
A hirlapíró én avatom azzá,
Fegyelmi őre, a megbüntetője
S jutalmazója itt van egy személyben. —
Hajókormányán delejtű vagyok,
Hegyuton őrtűz, messze látható,
A Herkulesi keresztutakon
Az irányoszlop s mérföldmatató.
A Gondolatnak erkölcsoktatója,
Az indulatnak szelid alkotója,
A harsonák zengő harmóniája,
A koszoru-nyujtók fehér ruhája,
Sötét képekhez az arany-keret,
Szóval: maga a Lelkiismeret.

Igazság.

E kis rokonnak bizony hó a lelke,
És tulvilági csengés van szavában!

Hirlapíró.

Közvélemény, bemutatkoztak ime
Pályafutásom jó szellemei,
A munkagép titkát most ismered
Itélj magad, hogy mi az én erőm.

Géniuszt.

A gondolat.

Igazság.

A lelkiismeret.

Közvélemény.

Nem. Mindakettő! A fény és meleg
Igy adja együtt a nap erejét.
S kis szolgálak, nektek mi a nevetek?

Betű.

Én a Betű vagyok. A hirlapíró
Belőlem szó ruhát a gondolatra.
Szép teste-lelke titkaiba ugy,
Mint én vagyok, nincs senki beavatva.

Gledaba állunk a tiszteletére
S szavaljuk, ami szerepünkbe vág,
Nem ijedünk meg mérges olvasótól,
Másképp mért volnánk ólomkatonák?

S hogy mire visz a rend s az összetartás,
Kész példa rá a mi kormányzatunk:
Egy végtelenség a mi harczerünk,
Ég és föld ellen csatákat nyerünk
S mindössze csak harminczketten vagyunk.

Papíros.

Én vagyok a türelmes Papíros,
A Hirlapíró néma bámulója.
Meggyőződés, hogy az mind helyes,
Minek betűit ő hátamra rója.

Mindegy nekem, ha nagyur vesz kezébe
Vagy utcavégen a cigány-poronty,
Nem tagadom meg demokratságom,
Hisz nyílt titok, hogy ósanyám a rongy.

Sokat felír ő az én homlokomra
Amin szemetek csak úgy átoson,
Széppel, jóval én is mindig betöltöm,
Oh csak félannyi volna hát a földön,
Amennyi van ugy a — papíroson.

Nyomdafesték.

Legvégül én vagyok a Nyomdafesték
Alázatos szolgálja e nagy urnak.
A holt Betű s a néma Papíros
Szinem előtt mind arcukra borulnak.

Én megcsókolom előbb a Betűt,
Csókomat ő a Papírosnak adja,
Megrezen a gép, — születik a lap, —
S mosolygva fogja kezébe az atyja.

Milyen tekintet az, mit rávet ekkor!
Anyá nem nézi szebben magzatát! . . .
Mi csókra csókot váltunk, százat, ezret!
Vastalpain a gép izgódva reszket
S bölcsődalt mormol egész éjen át.

Hirlapíró.

Elég, elég no! buzgó kis eselédim.
A csacsogásuk magva az, uram,
Hogy műhelyemben kis király vagyok,
Magam töröm fel földem ugarát,
Magam szabom meg törvényeimet.

Jó szellemeim óvnak és emelnek,
Amint szerencsecsillagom kívánja, —
És száz irigy közt, kit sem irigyelve
Élek szegényen, élek szabadon.
De szegénységem morzsáibul én
Sok gazdagot boldoggá tehetek
És szabadságom szárnyaibul én
Királyi süvegekre adhatok
Diszitó tollakat!

Kinestáram is van.

Kifogybatatlan annak belseje.
De mind e kincs nem olyan, mit a kalmár
A bolti portékákért elfogad.
Oly kincsek ezek, mint teszem a nap,
Vagy az eső, vagy a termő eső;
A millióknak köztulajdona
Nekem csupán a hatalom jutott,
Hogy azt elosszam az örökösök közt.
E hatalom a munkám voltaképen,
S munkámért bérem semmivel se több,
Mint például ama napszámosé,
Ki a pinczéből zsákokat czipel,
Legyen a zsákban homok, vagy arany.

Génius.

Ezt már a Gondolat sugallta néki.

Igazság.

Inkább talán a Lelkiismeret.

Hirlapíró.

Nem ördögség az én foglalkozásom,
A vegykonyhámnak semmi titka nincs.
A festőnek sincs mása, mint ecsetje,
S egy pár színe, amelyet megkever
S vásznára felrak. — Míg műveit ő
A halhatatlanság számára festi,
S évszázadoktól kér csodálatot,
Én a holnapnak rajzoló a máról
S figyelemnél nem kérek egyebet.
A vázlatrajznak tudom száz hibáját,
De a javítgatásra nincs időm,
Mert jön a holnap s táblám letörölve
Uj vázlatához szedem az anyagot.

Párosi kőből formál a művész
Örökbecsű, remeklő alakot.
Én porszemekből összeraggatok
Sőtében ezt azt, minek ezélja van,
S ha egy nap él is, amde nélkülüm
Haszontalan pornál nem lenne több.

Dalol a költő a lugasok árnyán
És dalt tanul tőle a csalóány.
Majd szó történetet, szörnyű meséket.
Az igazságnak büve vonja mind be
És nemzedékek könnye hull felettük.
Én járok az élet nagy folyosóin
Egy-egy függőnyt csak fellebbent kezem
És szivdobbantó valóságban áll ott
A történetek eredetije.

Máskor viszont az ujságpapírosból
Függőnyt vonok a közönség elé
Hogy eltakarjam a szeme elől
A meztelen mindennap képeit.
Ne lásson be a kulisszák közé
Hol problémákon töprenkedve jár
A pap, az orvos és a hirlapíró.

Igazság.

Közvélemény! ez egyszerű fiuban
Sokkal több rejlik, mint a mit elárul.

Génius.

Lelkének a szivünkhez kulcsa van!

Hirlapíró.

Égindulással és földszakadással
Nem jár az én mesterségem folyása:
Toll perczegés a dobszó táboromban
Nincs harcainnak véres áldozatja,
Testetlen légióimnak nyomában
Nem füstölög rom, nem jajgat nyomor,
S aratok mégis sok oly diadalmat,
Hogy megirigyli nem egy hadvezér.

Nincs összerakott arany garmadám,
De ha felüti bus fejét a szükség,
Vagy hét csapását küldi le az Ur,
És tüzzel vassal pusztít idelent:
Felém fordul arczával a nyomor
Felém nyulnak az összetett kezek,
S hogy vélem ekkor versenyt adakozzon,
▲hhoz szegény egy fejdelem maga!
S marad még pénzem márvány palotákra,
Hol a művészet és nemzeti kincsek
Diszhelye van. És vannak házaim,
Hol menhelyt talál a szenvedés.
Kérdezzétek meg, hogy a köveket
Ki hordta össze? És a szobrokat,
Hogy ki emelte talapzatukat?
Megszólalnak majd a néma kövek
Meg az érczajku szoboróriások,
És azt kiáltja mind: „A hirlapíró
S pénztárnoka, a közadakozás!”
Tudós én nem vagyok. De a kevésró
A mit tudok, mindenkit megtanítok,
És építő- koczkákból kirakom,
— H add értse meg a vak s a gyerek is,

Hogy miből áll a világszerkezet.
Mesterkedem, mikép a feltaláló,
Hogy közkincsesé tegyem a czélszerüt
S csélesap mesékbe belecsuszatom
Az abc-t és a kis egyszeregyet.
Eközben hinak, küldenek, lökdösődnek,
Itt koszoru hull, amott kő repül
A gőz, a villam idegeskedik,
Izzó lesz a kis műhely levegője
Már szur a szó, sorsot tör bármi vész
Szemem előtt a semmi karikáz,
S vékony férgékként másznak a betűk.
Mi másnap olyan egyszerűnek látszik
Ma egytől egyig Columbus tojás.
Ma nem tud senki segíteni; holnap?
Mindenki jobban tudta volna! — hajh!
Tanácsot adni, bírálgatni készet
Oly könnyű, mint jóllakva értekezni
Az éhhalálnak szimptomáiról! De,
Ujságot írni nem könnyű dolog!

Közvélemény.

El is hiszem én édes katonám,
Hiszen tebened egyesülni kell
A hadvezérnek s a közkatonának
A művésznek és a műpártolónak,
A böles öregnek és a vig fiunak,
Zsarnok apának s lágy szivü anyának,
Pályádnak büszke négyes fogatával
Ész, lendület, sziv, munkaszeretet,
E négy telivér sárkány fut rohanva,
És felkapod magadhoz egy kezettel
Utközben az egész világ baját,
Egész világ vágyát és örömét:
Máskor kezded gyeplőt igazítsz
És hajrázod a telivéreket,
Míg lángot fuva egyszer összeesnek
S te más kezekbe dobva át a gyeplőt
Az ut mellett kolodúsul ott maradsz.

Mondd Génius s Igazság, ő-e az,
Kit szomjan révedezve úgy kerestünk?

Génius.

Ő az! Lelkemnek örököse ő.

Igazság.

Legyen tied hát ez a koszoru
Küzdj és haladj, te feltalált rokon,
S ha elfáradsz, pihenjen álmodozva
Lázás fejed e hős babérokon.

Irodalom — Művészet.

* **Megbukott a kis lutri!!!** Azaz hogy csak elszenderült a miniszter urban! Lebeg az örök feledés nyugvó porai felett! Azt mondják a halottról vagy jót mondjunk csak vagy semmit. Mi is csak egy jó oldalát ismertük s ez az, hogy most elszenderült, alkalmat adván sok szegény embernek, hogy filléreit mit máskor a lutrin elveszett, most elrakosgassa s ha már egy évben 6 frtot összegyűjtött, előfizethessen a „Képes Családi Lapok“-ra. Ennek a képes szépirodalmi hetilapnak ajáratása ugyanis valóságos áldás, mert szórakoztató cikkekkel kívül ismeretterjesztő közleményei és orvosi tanácsainak mindenki hasznát veheti. A mellékletül adott regények pedig négy önálló kötetet képeznek évenként. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal. (Budapest, Váci körút 42. szám.)

Szerkesztői posta.

I. S. (Debreczen). Versei a jövő héten sorra kerülnek.
S. L. (A. Medgyes.) Küldeményét köszönettel vettük és besoroztuk. Üdvözlét.
Kárem. (Debreczen.) Kedves levelét holnap közöljük.
Drumár. (Debreczen.) Köszönet! Jönni fog.
F. D. (Nagyvárad.) Sajnáljuk az elmáradást s köszönjük a tárczát.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Ifj. Gily Ede.

Dr. Glück Lajos

egyetemes orvostudor,
lakását

Piacz-utca 2139. sz. a.

(a Hungária kávéházzal szemben)

145-2-1 helyezte át.

Rendel: délelőtt 8-9-ig,
déltán 2-4-ig.

Kunz József és Társa

cézgnél

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Február 1-től

az összes kirakatokban
kész női

fehérnemű kelengyék

kiállítására,

melynek megtekintésére a n. é. közön-
ség szives figyelmét felhívjuk.

99-100-11

316.
1897. K.

Hirdetmény.

Balmaz-Ujváros nagyköz-
ség köjárda építési ügye
bizonytalan időre levétetvén
a napirendről: az erre vo-
natkozó pályázati hirdet-
ményt ezennel beszüntetjük
és visszavonjuk.

Kelt Balmaz-Ujvároson, 1897. feb-
ruár 11-én.

154-1-1 **Előljáróság.**

ad. 623. P. 1. Tag. sz.
1897.

Hirdetmény.

Hajdu-Vámos-Pécs község külső hatá-
rának tagosítása a debreczeni kir. törvény
széknek 1922/1896. P. szám alatt kelt
jogerős határozatával elrendeltetvén, a kir.
törvényszék 623/1897. P. számú végzésével
az előmunkálatok foganatosítására alulírott
kir. törvényszéki bíró küldetett ki; minek
folytán az előmunkálatok megkezdésére s az
e célból az összes érdekelt birtokosok közre-
működésével tartandó tárgyalásra határidőül
1897. évi márczius hó 9-ik napjának dél-
előtti 9 órája H.-Vámos-Pécs község-házához
kitűzetett; amely határidőről az érdekel-
t birtokosok ezen hirdetmény által azzal a
felhívással értesítettek, hogy a kitűzött
helyen és határidőben jogaikra leendő fel-
ügyelet végett annál bizonyosabban jelenjenek
meg, mert a tárgyalás a megjelent birtokosok-
kal mindenesetre megtartatni fog.

Egyszersmind felhivatnak azok a bir-
tokrendezésre képesített mérnökök, akik ezen
tagosítási ügyben a mérnöki munkálatokat
felvállalni szándékoznak, hogy a képesítésüket
igazoló okmányaik bemutatása mellett ajánla-
taikat H.-Vámos-Pécs község előljáróságához
1897. évi márczius hó 8-ik napjáig mul-
thatatlanul adják be; tájékoztatásul megjegyez-
tetvén, hogy a tagosítandó batarterület miut-
egy 10110 kat. holdat tesz ki.

Debreczen, 1897. évi január hó 20-án

Dr. Hrehuss Viktor
küldött tiszéki bíró.

155-3-1

Sürgőnyozlm: Kegyelet.

Telephon 66. szám.

„KEGYELET“

Első debreczeni dísz-femetkező intézet

Tisza-palota, Kenyér-piacz.

Van szerencsém a n. é. közön-ség becses figyelmét a mai kor igényeinek megfelelően felszerelt intézetemre felhívni, mely helyben a legrégibb; valamint azon körülményre, miszerint A. M. Beschorner esz. és kir. udvari szállító érozkoporsó-gyárossal történt kedvező egyezségem folytán azon kellemes helyzetbe jutottam, miszerint t. vevőimnek az éroz koporsókat gyári árban számíthatom, a mi circa 30% különbözet az eddigi árakhoz.

Temetéseket már 10 frttól kezdve a legdisze:ebbig a legnagyobb figyelemmel rendkívül jutányosan teljesítek.

A midőn a n. é. közön-ségnek előforduló szomorú esetekben megtisztelő bizalmát kérem, biztosítom a legszolidabb, figyelmes, pontos és legjutányosab kiszci-gálásomról;

kiváló tisztelettel

KERNÁTS GYULA

„Kegyelet“ tulajdonosa, közkörház szállítója.

106-10-6

Bársonykoporsós temetést 70 frttól kezdve elvállalok.

PSERHOFER J. vértisztító labdacsaí,

azelőtt „általános labdacsook“ név alatt; mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsook csodás hatásukat érzészeresen be nem bizonyították volna.

Evtizedek óta ezen labdacsook általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszorból készlet nem volna található. Számítalan orvos által ezen labdacsook háziszorból ajánlottak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek, mint epe-zavarok, májbajok, köhka, vérteljesedések, aranyér, bél-telenség s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre s az abból eredő bajoknál is: így sápkórna, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsook oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalomat sem okozzák és annak folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők. A számítalan hálaírásokból, melyek a labdacsook fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után meggyőzően bizonyították, hogy a labdacsook fogyasztása, ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur!

Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekerestet az ön fölülmulhatlan vértisztító labdacsoaiból utánvétellel. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsaí csodáhatásáért. Maradok teljes hűszellettél Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Flódnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes ur!

Isten akarata volt, hogy az ön labdacsaí kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekkoromban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdacsaí engem nem mentettek volna meg. Az Isten eljött meg én ezert érzészer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsook engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak isegészségük vissza-nyerésére segítségül szolgáltak. Külföld Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur!

A legfontosabb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves negyveném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsaíból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tisztelettel Weinzettl Josefa.

Elshengraberant, Gröhl mellett, 1893. márczius 27-én.

Tekintetes ur!

Alulírott ismételtén kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaíból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacsook értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használására öntezzen felhatalmazom. Teljes tisztelettel Hann Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilázia, 1886. okt. 8-án.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaíból egy csomagot 3 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaínak köszönhetem, hogy egy gyomorhajót, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsook nálam sohasem fognak kifogyani, s midőn legfontosabb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwielki Anna.

Ezen vértisztító labdacsook csakis a Pserhofer J. féle az „arany bírodalmi almához“ címzett gyógyszerárban Bécsben, L. Singerstrasse 15. sz. a. készíttetnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacsoot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 06 krba kerül; bérmentelen utánvétellel küldésnél 1 frt 40 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el. Az összes előbbeni beküldésnél (mi legjobban postautalványval eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacsook a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kérekik csakis Pserhofer J. féle vértisztító labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással, fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással, vörös színben van ellátva.

PSERHOFER J. gyógyszerész „zum goldenen Reichsapfel“

Bécs, I., Singerstrasse 15.

Vértisztító labdacsook azelőtt „általános labdacsook“ név alatt; mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsook csodás hatásukat érzészeresen be nem bizonyították volna. Evtizedek óta ezen labdacsook általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszorból készlet nem volna található.

Raktár Budapesten: Török Józsefnél (Király-utca 12).

Bernhardi alpesi-fű liqueur Bernhard W. O.-tól Bregenzben Egész üveg 2 frt 60 kr., fél üveg 1 frt 40 kr., negyed üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatásu legjobb szer minden köszvényes és csúdos bajok, u. m.: gerinczagybantalom, tagszaggatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, fofájás, fogszaggatás stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-tól. Évek hosszú sora óta valamennyi hájnévroszt szer közt orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz, Steudel tanártól. Útás és szúrás által okozott sebekenél, mérges daganatoknál, ujjuinak, sebes vagy gyuladt mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer 15n kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fiaker-por, hurut, rekedtség és köhögés ellen. 1 doboz 25 kr., bérmentve 60 kr.

Ferencz-pálinka, sóval vagy só nélkül. 1 üveg 70 kr.

Fagybaizsam, Pserhofer J.-tól. Sok év óta a sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsög 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedv, egy ált. ismert kit. háziszor hurut, rekedtség, gónás köhögés ellen. 1 üveg 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia, (prágai csüppek), megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kit. háziszor, 1 üveg 22 kr., 2 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só, Buttrich A. W.-tól. Kitűnő háziszor a rossz emésztés minden következményei, u. m.: fofájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Angol csodabalsam, egy üveg 50 kr. •

Por a lábizzadás ellen. Ezen por meg- szünteti a láb- izzadást s az általt képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr., bérmentve 75 kr.

Golyva-balsam, kitűnő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bérmentve 65 kr.

„Stoll“-féle Kolapraeparatumok, kitűnő szer gyomor- és bélbetegségeknek, az idegek erősítésére. 1 liter Kola-elixir vagy bor 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr., negyed liter 85 kr.

Kola-elixir vagy bor, üvegekben dbkint 5 frt 50 kr., 3 frt, 1 frt 69 kr.

Mia-Poko, kitűnő szer egyoldalu fejfájás, fog- fájás, rheumatizmus stb ellen. 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztr. lapok- ban hirdetett összes bel- és küll.-gyógyászati külön- legeségek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerelhetők. Postai meg- rendelések a leggyorsabban esaközöltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendel- sek utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis az eset- ben történik a küldés, ha az ősszeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.